

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

UKAZ

o proglašenju Zakona o ustanovama

Proglašavam Zakon o ustanovama, kojeg je donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici dana 30. srpnja 1993. godine.

Broj: PA4-80/1-93.

Zagreb, 5. kolovoza 1993.

Predsjednik

Republike Hrvatske

dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON O USTANOVAMA

I. OPĆEE ODREDBE

Članak 1.

Ustanova je pravna osoba čije je osnivanje i ustrojstvo uređeno ovim Zakonom.

Ustanova se osniva za trajno obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, športa, tjelesne kulture, tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravlja, socijalne skrbi, skrbi o invalidima i druge djelatnosti, ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti.

Na pravnu osobu koja djelatnost iz stavka 2. ovoga članka obavlja radi stjecanja dobiti primjenjuju se propisi o trgovačkim društvima.

Zakonom se može propisati da se pojedine djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka ne mogu obavljati radi stjecanja dobiti.

Članak 2.

Ustanova stječe svojstvo pravne osobe upisom u sudski registar ustanova.

Ustanova gubi svojstvo pravne osobe upisom brisanja ustanove iz sudskog registra ustanova.

Èlanak 3.

Ustanova je samostalna u obavljanju svoje djelatnosti i u poslovanju sukladno zakonu, na zakonu utemeljenom propisu i aktu o osnivanju.

Ustanova obavlja djelatnost radi koje je osnovana pod uvjetima i na naèin određen zakonom, na zakonu utemeljenom propisu, aktom o osnivanju, statutom i drugim opæim aktom ustanove te sukladno suvremenim znanstvenim postignuæima i pravilima struke.

Èlanak 4.

Ustanova moæe u pravnom prometu stjecati prava i preuzimati obveze, moæe biti vlasnikom pokretnih i nepokretnih stvari, te moæe biti strankom u postupcima pred sudovima, drugim dræavnim organima i tijelima s javnim ovlastima.

Èlanak 5.

Ustanovu moæe osnovati domaæa i strana fizièka i pravna osoba, ako za obavljanje odreðene djelatnosti ili za odreðene ustanove nije zakonom drugaèije odreðeno.

Èlanak 6.

Javna ustanova osniva se za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti iz èlanka 1. stavka 2. ovoga Zakona ako je zakonom odreðeno da se ona obavlja kao javna sluæba.

Javna ustanova moæe se osnovati i za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti koja nije odreðena kao javna sluæba, akose one obavljaju na naèin i pod uvjetima koji su propisani za javnu sluæbu.

Èlanak 7.

Javnu ustanovu moæe osnovati:

1. Republika Hrvatska,
2. opæina, grad, æupanija i Grad Zagreb (u daljnjem tekstu: jedinica lokalne samouprave) u okviru svoga samoupravnog djelokruga a sukladno zakonu,
- 3.druga fizièka i pravna osoba ako je to zakonom izrijekom dopušteno,
- 4.jedinica lokalne samouprave i fizièka i pravna osoba, ako je to zakonom izrijekom dopušteno.

Dvije ili viæe jedinica lokalne samouprave mogu osnovati javnu ustanovu pod uvjetima iz stavka 1. toèke 2. ovog èlanka.

Èlanak 8.

Osnivaè javne ustanove iz èlanka 7. stavka 1. toèke 2. i 3. i stavka 2. ovoga Zakona duæan je, od ministarstva, u èijem je djelokrugu nadzor na obavljanjem djelatnosti za koju se javna

ustanova osniva, zatražiti ocjenu sukladnosti odluke, sporazuma, odnosno ugovora o osnivanju sa zakonom.

Nadležno ministarstvo dužno je donijeti rješenje o ocjeni sukladnosti odluke, sporazuma, odnosno ugovora o osnivanju ustanove sa zakonom i dostaviti ga osnivaèu u roku od 2 mjeseca raèunajuæi od dana predaje urednog zahtjeva.

Ako nadležno ministarstvo ne donese rješenje iz stavka 2. ovoga èlanka i ne dostavi ga osnivaèu u propisanom roku, smatrat æe se da je odluka, sporazum, odnosno ugovor o osnivanju sukladan zakonu.

Protiv rješenja kojim se utvrđuje da odluka, sporazum odnosno ugovor o osnivanju ustanove nije sukladan zakonu osnivaè može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Èlanak 9.

Ustanova može imati jednu ili više podružnica (odjel, zavod, centar, i sl.).

Podružnica je ustrojbeno jedinica ustanove za koju je aktom o osnivanju ustanove ili statutom ustanove određeno da obavlja dio djelatnosti ustanove i da sudjeluje upravnom prometu.

Podružnica nije pravna osoba, te njenom djelatnošæu i poslovanjem prava i obaveze stjeèe ustanova.

Podružnica obavlja djelatnost i posluje pod nazivom ustanove i svojim nazivom, i mora pri tome navesti svoje sjedište i sjedište ustanove.

Podružnica ustanove upisuje se u sudski registar ustanova. Prijavu za upis podružnice podnosi ustanova.

Èlanak 10.

Zakonom i na temelju zakona donijetom odlukom predstavnièkoga tijela jedinica lokalne samouprave, može se javnoj ustanovi povjeriti da u sklopu djelatnosti radi koje je osnovana, opæim aktima uređuje određene odnose, da rješava u pojedinaènim upravnim stvarima o pravima, obvezama i odgovornosti fizièkih i pravnih osoba, te da obavlja druge javne ovlasti.

Javna ustanova obavlja javne ovlasti iz stavka 1. ovoga èlanka pod uvjetima, na naèin i u postupku koji je određen zakonom.

Èlanak 11.

Pravni status zaposlenih u ustanovama, uvjeti za stupanje u službu i ostala pitanja u svezi s njihovim radom uređuju se opæim propisima o radu, ako zakonom nije drugaèije određeno.

II. OSNIVANJE USTANOVE

Èlanak 12.

Ustanova se osniva aktom o osnivanju ustanove. Akt o osnivanju ustanove donosi osnivaè.

Republika Hrvatska osniva ustanovu zakonom i uredbom Vlade Republike Hrvatske, te rješenjem ministarstva ako je to zakononk izrijekom propisano.

Jedinica lokalne samouprave osniva ustanovu odlukom svog predstavnièkog tijela.

Ako ustanovu osnivaju dvije ili više jedinica lokalne samouprave, akt o osnivanju donose zainteresirane jedinice u obliku sporazuma, kojim se utvrđuju međusobna prava i obveze sukladno zakonu.

Druge pravne i fizièke osobe osnivaju ustanovu odlkom o osnivanju.

Ako ustanovu osniva više osnivaèa iz stavka 5. ovoga èlanka, odnosno jedinica lokalne samouprave i fizièka i pravna osoba iz èlanka 7 stavak 1. toèke 4. ovoga Zakona, akt o osnivanju ustanove donosi se u obliku ugovora o osnivanju ustanove kojim se uređuju međusobna prava i obveze osnivaèa. Osnivaèi ne mogu ugovorom iskljuèiti ili ogranièiti odgovornost jednog od njih za obveze ustanove.

Èlanak 13.

Akt o osnivanju ustanove sadrži naroèito odredbe o:

1. tvrtki, nazivu, odnosno imenu, te sjedištu, odnosno prebivalištu osnivaèa,
2. nazivu i sjedištu ustanove,
3. djelatnosti ustanove,
4. organima ustanove i o upravljanju ustanovom i vođenju njenih poslova,
5. sredstvima koja su ustanovi potrebna za osnivanje i poèetak rada, te naèinu njihovog pribavljanja ili osiguravanja,
6. naèin raspolaganja s dobiti,
7. o pokrivanju gubitaka ustanove,
8. o ogranièenjima glede stjecanja, optereæivanja i otuđivanja nekretnina i druge imovine ustanove,
9. o međusobnim pravima i obvezama osnivaèa i ustanove.

Ako se ustanova osniva zakonom, pojedina pitanja iz stavka 1. ovoga èlanka mogu se urediti uredbom Vlade Republike Hrvatske ili aktom drugog državnog tijela sukladno zakonu.

Èlanak 14.

U aktu iz èlanka 9 stavka 2. ovoga Zakoria glede osnivanja podružnice ustanove navodi se:

1. naziv i sjedište osnivaèa,
2. predmet djelatnosti ustanove,
3. naziv i sjedište podružnice,
4. predmet djelatnosti podružnice.

Èlanak 15.

Osnivaè ustanove imenuje privremenog ravnatelja ustanove, koji je ovlašten pod nadzorom osnivaèa obaviti pripreme za poèetak rada ustanove, a posebno pribaviti potrebne dozvole za poèetak rada, te podnijeti prijavu za upis u sudski registar ustanova.

Osnivaè može i sam obaviti pripreme za poèetak rada ustanove i podnijeti prijavu za upis u sudski registar ustanova.

III. NAZIV I SJEDIŠTE USTANOVE

Èlanak 16.

Ustanova ima naziv pod kojim obavlja svoju djelatnost, posluje i sudjeluje u pravnom prometu.

Èlanak 17.

Naziv ustanove mora upuæivati na njezinu djelatnost.

Naziv ustanove se mora jasno razlikovati od naziva veæ registrirane ustanove, a svojim sadržajem ne smije stvarati zabunu glede djelatnosti, identifikacije s drugom ustanovom, pravnom ili fizièkom osobom, a niti vrijeðati prava drugih osoba.

Izuzetno od odredbe stavka 2. ovoga èlanka, ustanova koja je u zajednici ustanova iz èlanka 70. ovoga Zakona, može u svojem nazivu upotrebljavati ime te zajednice

Èlanak 18.

Rijeèi "Hrvatska", "Republika", "država" i njihove izvedenice, te grb i zastava Republike Hrvatske, ukljuèivši i njihovo oponašanje, mogu se unijeti u naziv ustanove samo zakonom ili uz odobrenje Vlade Republike Hrvatske, odnosno državnog tijela koje ona ovlasti.

Naziv jedinice lokalne samouprave i njene izvedenice, te njezin grb i zastava, ukljuèivši i njihovo oponašanje, mogu se unijeti u ime ustanove samo uz odobrenje nadležnog tijela jedinice lokalne samouprave.

Naziv ustanove može sadržavati naziv druge države ili međunarodne (međudržavne) organizacije, njen grb, zastavu ili drugi amblem samo na temelju dozvole ministarstva nadležnog za poslove uprave i prethodno pribavljenog pri stanka strane države odnosno međunarodne (međudržavne) organizacije.

Naziv ustanove može sadržavati naziv etničke i nacionalne zajednice ili manjine, njen grb, zastavu ili amblem, na temelju prethodnog odobrenja ministra u čiji djelokrug ulazi djelatnost ustanove.

Članak 19.

U naziv ustanove može se unijeti ime ili dio imena neke osobe samo uz njen pristanak, a ako je ta osoba umrla, uz pristanak njenih nasljednika.

U naziv ustanove može se unijeti ime ili dio imena neke povijesne ili druge znamenite osobe samo ako ga se koristi na način kojim se ne vrijeđa dostojanstvo te osobe i uz pristanak nasljednika ako ih ima.

Članak 20.

Nazivu ustanove koja je u stečaju ili u likvidaciji dodaje se oznaka "u stečaju" ili "u likvidaciji", te se tako upisuje u sudski registar ustanova.

Članak 21.

Ustanova može upotrebljavati i skraćeni naziv.

Skraćeni naziv mora sadržavati karakteristični dio naziva ustanove.

Skraćeni naziv upisuje se u sudski registar ustanova.

Članak 22.

Naziv ustanove mora biti na hrvatskom jeziku ispisan latiničnim pismom.

Naziv ustanove može sadržavati pojedine strane riječi ako su uobičajene u hrvatskom jeziku, ili ako za njih nema odgovarajuće riječi u hrvatskom jeziku, ili ako se radi o riječima na mrtvom jeziku.

Ustanova koja je osnovana s ciljem zaštite i promicanja odgoja, obrazovanja, kulture i informiranja pripadnika etničke i nacionalne zajednice ili manjine može imati dvojezični naziv, i to na hrvatskom jeziku ispisan latiničnim pismom i jeziku i pismu te etničke i nacionalne zajednice ili manjine.

Ustanova koja obavlja djelatnost na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je, uz hrvatski jezik i latinično pismo, uvedena i službena upotreba jezika i pisma pripadnika etničke i nacionalne zajednice ili manjine, dužna je inkati dvojezični naziv na hrvatskom jeziku ispisan latiničnim pismom, a na drugom mjestu na jeziku i pismu etničke i nacionalne zajednice ili manjine.

Ustanova može imati dvojezični naziv i to na hrvatskom jeziku ispisan latiničnim pismom i na nekom stranom živom ili mrtvom jeziku uz prethodno pribavljenu dozvolu ministarstva nadležnog za poslove uprave.

U dopisivanju s fizièkim i pravnim osobama u inozemstvu ustanova može uz naziv, koji je upisan u sudski registar ustanova, upotrebljavati i prijevod naziva na stranom živom ili mrtvom jeziku.

Odredbe stavka 1. do 7. ovoga èlanka primjenjuju se i na skraæeni naziv ustanove.

Èlanak 23.

Ustanova je dužna upotrebljavati naziv i skraæeni naziv u obliku i sadržaju u kojemu je upisan u sudski registar ustanova.

Èlanak 24.

Naziv ustanove mora se istaknuti na zgradi u kojoj je njeno sjedište, odnosno u kojoj ustanova obavlja djelatnost radi koje je osnovana.

Èlanak 25.

Na zaštitu naziva ustanove primjenjuju se na odgovarajuæi naèin odredbe zakona kojim se uređuje zaštita tvrtke trgovaèkog društva.

Èlanak 26.

Sjedište ustanove je mjesto u kojem ustanova obavlja svoju djelatnost.

Ako ustanova obavlja djelatnost u više mjesta, sjedište ustanove je mjesto u kojem je sjedište poslovnog organa.

Sjedište ustanove ne može biti izvan područja Republike Hrvatske.

Èlanak 27.

Ustanova može promijeniti naziv i sjedište samo odlukom osnivaèa ustanove.

Promjena sjedišta ustanove upisuje se u sudski registar ustanova.

Èlanak 28.

Na naziv i sjedište podružnice ustanove primjenjuju se na odgovarajuæi naèin odredbe ovoga Zakona o nazivu i sjedištu ustanove.

IV. DJELATNOST USTANOVE

Èlanak 29.

Djelatnost ustanove određuje se aktom o osnivanju. Ustanova može promijeniti djelatnost. Odluku o promjeni djelatnosti donosi upravno vijeæe ustanove uz prethodnu suglasnost osnivaèa, ako zakonom ili aktom o osnivanju nije drugaèije određeno.

Èlanak 30.

Djelatnost ustanove upisuje se u sudski registar ustanova.

Pored djelatnosti upisane u sudski registar ustanova može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti upisane u sudski registar ustanova, ako se one u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost.

Ako je za neku djelatnost ili dio djelatnosti propisano da se može obavljati samo na temelju koncesije, dozvole, suglasnosti ili drugog akta nadležnog državnog tijela, tijela lokalne samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, upis te djelatnosti, odnosno njezina dijela u sudski registar ustanova provest će se samo na temelju valjanog ugovora o koncesiji, konačnog rješenja o dozvoli ili suglasnosti odnosno drugog konačnog akta.

Članak 31.

Ustanova može početi obavljati svoju djelatnost tek nakon što je upisana u sudski registar ustanova i nakon što je od nadležnog državnog tijela uprave, tijela lokalne samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima pribavila konačno rješenje kojim se utvrđuje da su ispunjeni svi tehnički, zdravstveni, ekološki i drugi uvjeti propisani za obavljanje te djelatnosti.

Članak 32.

Ako ovim i drugim zakonom nije što drugo određeno, na djelatnost ustanove na odgovarajući način primjenjuju propisi o djelatnosti trgovačkih društava.

Članak 33.

Djelatnost podružnice ustanove određuje se u okviru djelatnosti ustanove aktom o osnivanju ustanove i statutom ustanove. Djelatnost podružnice ustanove upisuje se u sudski registar ustanova.

Na djelatnost podružnice ustanove primjenjuju se na odgovarajući način odredbe ovoga Zakona o djelatnosti ustanove.

V. USTROJSTVO I ORGANI USTANOVE

1. Ustrojstvo ustanove

Članak 34.

Unutarnje ustrojstvo ustanove uređuje se statutom ustanove sukladno zakonu i aktu o osnivanju.

2. Upravno vijeće

Članak 35.

Ustanovom upravlja upravno vijeće ili drugi kolegijalni organ (u daljnjem tekstu: upravno vijeće) ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Sastav, naèin imenovanja odnosno izbora èlanova i trajanje mandata upravnog vijeæa i naèin donošenja odluka, utvrđuju se zakonom, odnosno aktom o osnivanju i statutom ustanove.

Èlanak 36.

Upravno vijeæe donosi programe rada i razvoja ustanove, nadzire njihovo izvršavanje, odluèuje o financijskom planu i godišnjem obraèunu, predlaže osnivaèu promjenu djelatnosti, daje osnivaèu i ravnatelju ustanove prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima te donosi odluke i obavlja druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom ustanove

3. Ravnatelj

Èlanak 37.

Voditelj ustanove je ravnatelj, ako zakonom nije drugaèije određeno.

Ravnatelj organizira i vodi rad i poslovanje ustanove, predstavlja i zastupa ustanovu, poduzima sve pravne radnje u ime i za raèun ustanove, zastupa ustanovu u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima. Ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada ustanove.

Ravnatelj ne može bez posebne ovlasti upravnog vijeæa ili osnivaèa ustanove, odnosno organa kojeg je osnivaè odredio nastupati kao druga ugovorna strana i s ustanovom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj raèun, u svoje ime a za raèun drugih osoba, ili u ime i za raèun drugih osoba.

Ravnatelj ustanove može dati punomoæ drugoj osobi da zastupa ustanovu u pravnom prometu. Punomoæ može dati samo u granicama svojih ovlasti a daje se sukladno odredbam zakona kojim se uređuju obvezni odnosi.

Ako se u ustanovi ne osniva upravno vijeæe ili drugi kolegijalni organ utvrđen zakonom, ravnatelj ima sva prava iz èlanka 36. ovoga Zakona, osim ako zakonom nije drugaèije određeno.

Ravnatelj vodi struèni rad ustanove i odgovoran je za struèni rad ustanove, ako s obzirom na djelatnost i opseg rada nije određeno zakonom ili aktom o osnivanju da su poslovodna funkcija i funkcija vođenja struènog rada ustanove razdvojeni.

Èlanak 38.

Ravnatelja imenuje i razrješava upravno vijeæe, ako posebnim zakonom u smislu èlanka 35. stavka 1. ovoga Zakona nije drugaèije određeno.

Zakonom ili aktom o osnivanju može se odrediti da ravnatelja javne ustanove imenuje Vlada Republike Hrvatske, nadležno ministarstvo ili predstavnièko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Èlanak 39.

Za ravnatelja ustanove može se imenovati osobu koja ispunjava uvjete određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom ustanove.

Mandat ravnatelja je četiri godine ako zakonom, aktom o osnivanju ili statutom ustanove nije drugačije određeno. Ista osoba može se ponovno imenovati za ravnatelja.

Članak 40.

Ravnatelj ustanove imenuje se na temelju javnog natječaja ,ako zakonom nije drugačije određeno.

Članak 41.

Natječaj za imenovanje ravnatelja ustanove objavljuje se u javnim glasilima. Natječaj za imenovanje ravnatelja javne ustanove koju osniva Republika Hrvatska objavljuje se i u " Narodnim novinama".

U natječaju se objavljuju uvjeti koje mora ispunjavati kandidat, vrijeme za koje se imenuje, rok do kojeg s primaju prijave kandidata i rok u kojemu će prijavljeni kandidati biti obaviješteni o izboru.

Rok do kojeg se primaju prijave kandidata ne može biti kraći od osam dana od dana objave natječaja, a rok u kojem se kandidati obavještavaju o izboru ne može biti dulji od četrdeset i pet dana od dana isteka roka za podnošenje prijava.

Članak 42.

Upravno vijeće, odnosno tijelo iz članka 38. stavka 2. ovoga Zakona dužno je u roku određenom u natječaju obavijestiti svakog prijavljenog kandidata o izboru i dati mu pouku o njegovu pravu da pregleda natječajni materijal i da u roku od petnaest dana od dana primitka obavijesti može zahtijevati sudsku zaštitu kod nadležnog suda.

Osoba koja je podnijela prijavu na natječaj može pobijati tužbom odluku o imenovanju zbog bitne povrede postupka ili zbog toga što izabrani kandidat ne ispunjava uvjete koji su objavljeni u natječaju.

Ako ravnatelja ustanove imenuje tijelo iz članka 38. stavka 2. ovoga Zakona tužbom se pokreće upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske. U drugim slučajevima o tužbi odlučuje sud nadležan za radne sporove.

Članak 43.

Ako se na raspisani natječaj nitko ne prijavi ili nitko od prijavljenih kandidata ne bude izabran, natječaj će se ponoviti, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Do imenovanja ravnatelja ustanove na temelju ponovljenog natječaja imenovat će se vršitelj dužnosti ravnatelja ustanove ali najduže do godinu dana.

Članak 44.

Ravnatelj ustanove može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan.

Upravno vijeće odnosno tijelo iz članka 38. stavk 2. ovoga zakona dužno je razriješiti ravnatelja:

1. ako ravnatelj sam zatraži razrješenje u skladu s ugovorom o radnom odnosu,
2. ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu,
3. ako ravnatelj ne postupa po propisima ili općim aktima ustanove, ili neosnovano ne izvršava odluke organa ustanove ili postupa protivno njima,
4. ako ravnatelj svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči ustanovi veću štetu ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti ustanove.

Prije donošenja odluke o razrješenju, ravnatelju se mora dati mogućnost da se izjasni o razlozima za razrješenje.

U slučaju razrješenja ravnatelja imenovat će se vršitelj dužnosti ravnatelja, a ustanova je dužna raspisati natječaj za ravnatelja u roku od 30 dana od dana imenovanja vršitelja dužnosti.

Članak 45.

Protiv odluke o razrješenju ravnatelj koji je razriješen ima pravo tužbom tražiti sudsku zaštitu prava, ako smatra da je bio povrijeđen propisani postupak i da je ta povreda mogla bitno utjecati na odluku ili da nisu postojali razlozi za razrješenje propisani odredbom članka 44. stavka 2. ovog zakona.

Tužba iz stavka 1. ovog članka podnosi se nadležnom sudu u roku od trideset dana od dana primitka odluke o razrješenju.

4. Stručni voditelj

Članak 46.

Stručni rad ustanove vodi stručni voditelj ako je tako propisano zakonom, aktom o osnivanju ili statutom ustanove.

Uvjeti koje mora ispunjavati stručni voditelj te njegova prava, dužnosti i odgovornosti utvrđuju se zakonom, aktom o osnivanju i statutom ustanove.

Članak 47.

Stručnog voditelja imenuje i razrješava upravno vijeće ustanove po prethodno pribavljenom mišljenju stručnog vijeća ako zakonom, aktom o osnivanju ili statutom nije drugačije određeno.

Članak 48.

Glede imenovanja i razrješenja stručnog voditelja primjenjuju se na odgovarajuću način odredbe članka 39. do 45 ovoga Zakona.

5. Stručno vijeće

Članak 49.

Ustanov može imati stručno vijeće ili drugi kolegijalni stručni organ ustanove (u daljnjem tekstu: stručno vijeće).

Sastav, osnivanje i poslovi stručnog vijeća ustanove utvrđuju se statutom ustanove sukladno zakonu i aktu o osnivanju ustanove.

Članak 50.

Stručno vijeće raspravlja i odlučuje o stručnim pitanjima rada ustanove u sklopu nadležnosti utvrđenih zakonom, aktom o osnivanju i statutom ustanove, daje upravnom vijeću, ravnatelju i stručnom voditelju mišljenja i prijedloge glede organizacije rada i uvjeta za razvitak djelatnosti, te drugih poslova određenih zakonom, aktom o osnivanju i statutom ustanove.

6. Ostali organi ustanove

Članak 51.

Ustanova može imati i druge nadzorne, stručne i savjetodavne organe. Sastav, način osnivanja, djelokrug i nadležnost tih organa utvrđuje se statutom ustanove sukladno zakonu i aktu o osnivanju ustanove.

7. Organi podružnice ustanove

Članak 52.

U podružnici ustanove djelatnost i poslovanje organizira i vodi predstojnik podružnice u sklopu prava i dužnosti podružnice određenih aktom o osnivanju ili statutom ustanove.

U podružnici ustanove može se osnovati stručno vijeće i drugi organ sukladno aktu o osnivanju i statutu ustanove.

VI. OPĆI AKTI USTANOVE

Članak 53.

Ustanova ima statut kojim se, sukladno zakonu i aktu o osnivanju ustanove, pobliže utvrđuje ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja pojedinih organa, te uređuju druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje ustanove.

Ustanova ima i druge opće akte sukladno zakonu, aktu o osnivanju i statutu ustanove.

Članak 54.

Statut ustanove donosi upravno vijeće uz suglasnost osnivača ustanove ako zakonom ili aktom o osnivanju nije drugačije određeno.

Druge opće akte ustanove donosi upravno vijeće ako zakonom ili statutom ustanove nije propisano da ih donosi ravnatelj ili stručno vijeće.

Članak 55.

Statut i drugi opći akt ustanove može stupiti na snagu najranije danom objavljivanja na oglasnoj ploči ustanove, odnosno u službenom ili drugom glasilu ako je takav način objavljivanja općih akata ustanove određen zakonom, aktom o osnivanju ili statutom ustanove.

Statut i opći akti ustanove ne mogu imati povratno djelovanje.

Članak 56.

Javna ustanova dužna je odredbe akta o osnivanju, statuta i drugih općih akata kojima se uređuje rad ustanove u obavljanju djelatnosti ili dijela djelatnosti koji se smatra javnom službom učiniti na pogodan način dostupnim javnosti.

VII. IMOVINA USTANOVE I ODGOVORNOST ZA NJENE OBVEZE

Članak 57.

Sredstva za rad koja su pribavljena od osnivača ustanove, stečena pružanjem usluga i prodajom proizvoda ili su pribavljena iz drugih izvora čine imovinu ustanove.

Ako u obavljanju svoje djelatnosti ustanova ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključito za obavljanje i razvoj djelatnosti ustanove u skladu s aktom o osnivanju i statutom ustanove.

Osnivač ustanove može odlučiti da dobit ustanove upotrijebi za razvoj i obavljanje djelatnosti druge ustanove kojoj je osnivač.

Članak 58.

Ustanova ne može bez suglasnosti osnivača ustanove, odnosno organa kojeg je on odredio, steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu i drugu imovinu čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđene aktom o osnivanju ili statutom ustanove.

Članak 59.

Ustanova odgovara za obveze cijelom svojom imovinom.

Osnivač ustanove solidarno i neograničeno odgovara za njene obaveze.

VIII. JAVNOST RADA USTANOVE

Članak 60.

Rad ustanova je javan.

Ustanova je dužna pravodobno i istinito obavještavati javnosti o obavljanju djelatnosti ili dijela djelatnosti za koju je osnovana na način određen statutom ustanove sukladno zakonu i aktu o osnivanju.

Članak 61.

Ustanova je, s obzirom na karakter svoje djelatnosti, dužna građane, pravne osobe i druge korisnike pravodobno i na pogodan način obavještavati o uvjetima i načinu davanja svojih usluga i obavljanju poslova iz djelatnosti za koju je ustanova osnovana.

Ustanova je dužna odmah ili iznimno u primjerenom roku dati svakom građaninu, pravnoj osobi i drugom korisniku, na njihov zahtjev, obavještenje o uvjetima i načinu pružanja svojih usluga i obavljanju poslova iz djelatnosti za koju je ustanova osnovana, dati mu potrebne podatke i upute.

Članak 62.

Ustanova je dužna u razumnom roku davati sredstvi ma javnog informiranja na njihov zahtjev informacije o obavljanju svoje djelatnosti i omogućiti im uvid u odgovarajuću dokumentaciju.

Ustanova će uskratiti davanje informacija, odnosno uvid u dokumentaciju ako je ona zakonom, aktom o osnivanju ustanove ili statutom ustanove određena kao službena, poslovna, znanstvena ili umjelnička tajna te kad se odnosi na osobne podatke fizičkih osoba.

Članak 63.

Kad javna ustanova održava znanstvena, stručna i druga savjetovanja i skupove o pitanjima za koje je javnost zainteresirana, dužna je sredstva javnog priopćavanja obavijestiti o tome i omogućiti im nazočnost.

IX. NADZOR NAD RADOM USTANOVE

Članak 64.

Nadzor nad zakonitošću rada ustanove i općih akata obavlja nadležno ministarstvo, ako zakonom nije određeno da nadzor obavlja drugo tijelo državne uprave.

Na nadzor nad općim i pojedinačnim aktima te drugim poslovima koji se u javnoj ustanovi obavljaju na temelju javne ovlasti primjenjuju se propisi kojima se uređuje sustav državne uprave.

Članak 65.

Ako zakonom, kojim se uređuje obavljanje određene djelatnosti, nije drugačije određeno, ravnatelj ustanove dužan je u roku od osam dana od dana donošenja dostaviti statut tijelu iz članka 64. ovoga Zakona. Ravnatelj javne ustanove dužan je u istom roku dostaviti i opći akt kojim se uređuju uvjeti i način obavljanja javne službe.

Ako tijelo iz članka 64. ovoga Zakona smatra da je statut ili opći akt u suprotnosti s Ustavom, zakonom ili drugim propisom obustavit će ga od izvršenja i u roku od mjesec dana predložiti Vladi Republike Hrvatske da sporni akt poništi ili ukine.

Protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske kojim se poništava ili ukida statut ili opći akt ustanova ima pravo pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Članak 66.

Ako ustanova učestalo donosi opće akte suprotne Ustavu, zakonu ili drugom propisu, ili učestalo čini teže povrede zakona ili drugog propisa u obavljanju djelatnosti radi koje je osnovana ili ostvaruje dobit a ne postupi prema odredbama članka 57. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, tijelo iz članka 64. ovoga Zakona obavijestit će o tome osnivača ustanove i istodobno će predložiti sudu kod kojeg je ustanova upisana u registar ustanova da donese presudu o ukidanju ustanove. Sud u tom slučaju postupa sukladno propisima o ukidanju trgovačkog društva.

Članak 67.

Nad financijskim poslovanjem ustanove nadzor obavlja nadležno državno tijelo uprave, odnosno pravna osoba koja ima za to javnu ovlast.

Članak 68.

Nadzor nad stručnim radom ustanove obavlja stručno tijelo određeno zakonom ili drugim propisom utemeljenim na zakonu.

Tijelo iz stavka 1. ovoga članka dužno je ustanovama pružati stručnu pomoć i, sukladno zakonu i drugom propisu, davati im stručne upute o obavljanju djelatnosti ustanove i poduzimati mjere da se spriječe ili otklone pogreške u stručnom radu.

X. STATUSNE PROMJENE

Članak 69.

Ustanova se može pripojiti drugoj ustanovi ili se dvije ili više ustanova mogu spojiti u jednu ustanovu ili se jedna ustanova može podijeliti na dvije ili više ustanova.

Ustanova se može pretvoriti u trgovačko društvo ili pripojiti trgovačkom društvu.

Odluku o statusnim promjenama iz stavka 1. i 2. ovoga članka donosi osnivač ustanove.

Na statusne promjene iz stavka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način propisi o statusnim promjenama javnog trgovačkog društva.

XI. UDRUŽIVANJE USTANOVA

Članak 70.

Ustanove se mogu, uz suglasnost osnivača, udruživati u zajednice ustanova.

Zajednica ustanova je pravna osoba i upisuje se u sudski registar ustanova. Na naziv, sjedište, djelatnost i ustrojstvo zajednice ustanova primjenjuju se na odgovarajuæi naèin odredbe ovoga Zakona o nazivu, sjedištu, djelatnosti i ustrojstvu ustanova.

XII. PRESTANAK USTANOVE

Èlanak 71.

Ustanova prestaje:

1. pravomoænošæu sudske odluke kojom je utvrðena ništavost upisa ustanove u sudski registar;
2. pravomoænošæu odluke o zabrani obavljanja djelatnosti za koju je osnovana;
3. prestankom važenja dozvole odnosno ugovora o koncesiji za obavljanje djelatnosti za koju je ustanova osnovana;
4. odlukom osnivaèa o prestanku ustanove;
5. pripojenjem drugoj ustanovi ili trgovaèkom društvu, spajanjem s drugom ustanovom ili trgovaèkim društvom, podjelom na dvije ili više ustanova, te pretvorbom u trgovaèko društvo ;
6. pravomoænošæu sudske presude o ukidanju ustanove i
7. u drugim sluèajevima odreðenim zakonom ili aktom o osnivanju. U sluèajevima iz stavka 1. toèke 1., 2., 3., 4., 6. i 6. ovoga èlanka provodi se postupak likvidacije ustanove uz odgovarajuæu primjenu propia o likvidaciji javnog trgovaèkog društva.

Èlanak 72.

Nad ustanovom se može provesti steèaj u skladu s propisima o steèaju.

Èlanak 73.

Ostatak likvidacijske, odnosno steèajne mase predat æe se osnivaèu ustanove.

Èlanak 74.

Podružnica ustanove prestaje :

1. ako ustanova donese odluku o prestanku podružnice,
2. ako ustanova prestane postojati.

XIII. REGISTAR USTANOVA

Èlanak 75.

Ustanove, podružnice ustanova i zajednice ustanova upisuju se u sudski registar ustanova.

Na upis ustanova, podružnica ustanova i zajednica ustanova u sudski registar ustanova, primjenjuju se na odgovarajuæi naèin propisi kojima se uređuje upis u sudski registar javnoga trgovaèkog društva.

Èlanak 76.

Ustanove, podružnice ustanova i zajednice ustanova upisuju se i u registar, odnosno drugu evidenciju ustanova koju vodi ministarstvo u èijem je djelokrugu nadzor nad obavljanjem djelatnosti za koju je ustanova ili zajednica ustanova osnovana. Sadržaj registra odnosno evidencije ustanova te postupak upisa uređuje se zakonom ili na zakonu utemeljenom propisu.

XIV. KAZNENE ODREDBE

Èlanak 77.

Ako zakonom, kojim se uređuje obavljanje djelatnosti iz èlanka 1. stavka 2. ovoga Zakona nije drugaèije određeno, kaznit æe se za prekršaj ustanova:

1. ako ne prijavi upis podružnice ustanova u sudski registar ustanova (èlanak 9. stavak 4.);
2. ako u obavljanju djelatnosti i poslovanju ne upotrebljava naziv onako kako je upisan u sudski registar ustanova (èlanak 23.);
3. ako obavlja djelatnost koja nije upisana u sudski registar ustanova a ne služi obavljanju djelatnosti upisane u tom registru (èlanak 30. stavak 2.);
4. ako obavlja djelatnost prije no što je upisana u sudski registar ustanova ili prije no što je pribavila konaèno rješenje kojim se utvrđuje da su ispunjeni tehnièki, zdravstveni, ekološki i drugi uvjeti propisani za obavljanje te djelatnosti (èlanak 31.);
5. ako pri izboru ili razrješenju ravnatelja ne postupi sukladno odredbama èlanka 38. do 44. ovoga Zakona;
6. ako ne uèini dostupnim javnosti odredbe akta o osnivanju statuta ili drugog opæeg akta kojim se uređuje obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti koji se smatra javnom službom (èlanak 56.);
7. ako dobit ne upotrijebi na naèin propisan odredbom, èlanka 57. stavak 2. i 3. ovoga Zakona;
8. ako u roku ne dostavi nadležnom organu statut ili opæi akt kojim se uređuje obavljanje javne službe (èlanak 65. stavak 1.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga èlanka može se izreæi novèana kazna u dinarskoj protuvrijednosti 500 do 1.000 DEM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga èlanka kaznit æe se i ravnatelj ustanove, odnosno druga osoba koja je po odredbama ovoga Zakona, akta o osnivanju ustanove ili statuta ustanove odgovorna

glede radnje kojom je prekršaj uèinjen novèanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti 200 do 500 DEM.

Iznosi novèanih kazni iz stavka 2. i 3. ovoga èlanka revalorizirat æe se po srednjem teèaju Narodne banke Hrvatske na dan naplate kazne.

Ako je ustanova kaŕnjena za prekršaj iz stavka 1. toèke 7. ovoga èlanka, obvezno se izrièe i zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Èlanak 78.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona društvene pravne osobe koje nisu organizirane kao društvena poduzeæa, zadruge ili društvene organizacije, ako ispunjavaju uvjete iz èlanka 1. stavka 2. ovog Zakona, te ako posebnim zakonom nije što drugo odreðeno, postaju javnim ustanovama.

Osnivaèem ustanova iz stavka 1. ovoga èlanka smatra se Republika Hrvatska.

Vlada Republike Hrvatske moŕe u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti odluku o prijenosu osnivaèkih prava nad odreðenim ustanovama ili vrstama ustanova na jedinice lokalne samouprave ili koju drugu pravnu osobu ili ovlastiti nadleŕno ministarstvo da ono prenese osnivaèka prava na jedinicu lokalne samouprave.

Osnivaèka prava iz stavka 3. ovoga èlanka Vlada Republike Hrvatske ili od nje ovlašteno ministarstvo moŕe prenijeti na drugu pravnu osobu samo uz suglasnost te pravne osobe. O prijenosu osnivaèkih prava sklapa se poseban ugovor.

Èlanak 79.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje nadleŕnost radnièkih savjeta ili po ovlastima njima odgovarajuæih organa upravljanja pravnih osoba iz èlanka 78. stavka 1. ovoga Zakona.

Do konstituiranja upravnog vijeæa ili drugog kolegijalnog tijela ustanove sukladno odredbama ovoga Zakona, poslove ravnatelja i tijela upravljanja ustanovom nastavit æe obavljati osoba koja obnaša poslovodnu duŕnost u pravnoj osobi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

Vlada Republike Hrvatske i od nje ovlašteno ministarstvo mogu osobu iz stavka 2. ovoga èlanka razriješiti i na njenu duŕlost imenovati drugu osobu sve dok se ne izaberu odnosno imenuju novi organi ustanove u skladu s ovim Zakonom. To pravo imaju i predstavnika tijela jedinica lokalne samouprave, odnosno nadleŕni organi drugih pravnih osoba na koje su prenesena osnivaèka prava.

Èlanak 80.

Ako Vlada Republike Hrvatske ili ovlašteno ministarstvo ne prenesu osnivaèka prava na jedinicu lokalne samouprave ili drugu pravnu osobu, Vlada Republike Hrvatske, odnosno

ovlašteno ministarstvo imenovati upravni odbor ustanove od tri člana, od kojih najmanje jedan mora biti iz redova zaposlenih u ustanovi.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno nadležni organ druge pravne osobe na koju su, u skladu s odredbama ovoga Zakona, prenijeta osnivačka prava dužan je u roku mjesec dana od primitka rješenja o prijenosu, odnosno od sklapanja ugovora o tome, imenovati upravni odbor ustanove od tri člana, od kojih najmanje jedan mora biti iz redova zaposlenika ustanove.

Upravni odbor iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužan je u roku tri mjeseca od imenovanja donijeti statut i opće akte ustanove i započeti postupak za izbor, odnosno imenovanje članova organa ustanove u skladu sa zakonom i s tim aktima.

Upravni odbor imenovan po odredbama ovoga članka ima prava i dužnosti upravnog vijeća, odnosno drugog kolegijalnog organa ustanove iz članka 35. ovoga Zakona.

Članak 81.

Na ustanove koje su osnovane zakonom, odnosno na temelju zakona aktom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, i kod kojih je određen vlasnik odnosno osnivač, te u svezi utvrđen postupak imenovanja i razrješenja poslovnog organa i uređen način upravljanja ustanovom, ne primjenjuju se odredbe članka 78., 79. i 80. ovoga Zakona.

Članak 82.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa : 025-04/92-02/01

Zagreb, 30. srpnja 1993.

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik

Zastupničkog doma Sabora

Stjepan Mešić, v. r.